

ॐ श्रीगणेशाय नमः । भूशुण्डी देवांसी सांगत । द्वारयात्रा निरूपिली
 तुम्हांप्रत । तीच क्षेत्रप्रदक्षिणा यत्नयुक्त । देवदेवेशांनो करा आतां ॥१॥
 जेव्हां पुण्यकर्म करण्या इच्छित । त्यासाठीं प्रयत्न करित । तें पापें
 फसवितीं विशेषयुक्त । मानवासी हें जाणावें ॥२॥ नित्य यात्रा
 मयूरक्षेत्रवासीयांची । अन्यांचीही सांगतो साची । तीं एकचित्तें ऐकून
 मनाची । निश्चित तयारी तुम्ही करा ॥३॥ मयूरेशास अर्चून । करावें
 परिवाराचें पूजन । तदनंतर अष्टगणपक्षेत्रपूजन । नदीकुंडासही पूजावें
 ॥४॥ शमी मंदार दूर्वा पूजून । चतुर्थीचेंही आराधन । मुद्गल शुकयोगीशा
 वंदून । नंतर जावें मंडपांत ॥५॥ पूर्वादिक्रमें चार वेद पूजावे । धर्मादिक
 यथावकाश नम्रत्वे वंदावें । पुनः गणेश्वरासी नमावें । तदनंतर जावें
 स्वगृहासी ॥६॥ ऐसी जो नित्य यात्रा करित । तो गणेशप्रिय होय
 जगांत । ही नित्ययात्रा न करिता नराप्रत । क्षेत्रवासफळ पूर्ण न लाभे
 ॥७॥ नित्य यात्रा न करित । भैरवी यातना त्यास अन्तीं लाभत । म्हणून
 नियमानें क्षेत्रस्थित । नरें यात्रा ही करावी ॥८॥ आतां गणेश प्रीतिस्तव ।
 अन्य यात्रा अभिनव । संपूर्ण भक्तिदा सर्वथैव । गाणेशी गणपप्रिय
 सांगतो ॥९॥ गर्भागारीं चार दिशांत । विघ्नेश्वर असती स्थित । साठ
 विश्वेश्वर ते असत । त्यांतील मुख्यांसी पूजावें ॥१०॥ दिक्पालांचीं
 महा अस्त्रें वर्तत । त्या विघ्नेश्वराच्या पुढें विलसत । पांच धनुष्यें अंतरावर
 गणपरत । सर्वही तीं भक्तिभावें ॥११॥ चौदा प्रमाणांत स्थित । सभोवती
 दिशांत गणप वर्तत । त्यांचें पूजन करितां होत । गाणपत्य नर या

जगीं ॥१२॥ बल्लाळ कपिल दुंढि वक्रतुंड । महोदर हेरंब गणनाथ
उदंड । गणनाथ विघ्नेश विघ्नहारक प्रचंड । भालचंद्र शूर्पकर्ण ॥१३॥
ज्येष्ठराज गजानन । महोत्कट हे पूर्व दिशेंत प्रसन्न । राहती देवेशांनो
त्यांचें पूजन । क्रमशः साधकें करावें ॥१४॥ एकेकापासून पंचवीस
धनुष्यें दूर । हे गणेशान संस्थित सुंदर । ऐसें जाणावें रहस्य मनोहर ।
भक्तगणांनी सर्वदा ॥१५॥ पन्नास धनुष्यें अंतरावर । दक्षिणस्थ गणप
बसले थोर । शंभर धनुष्यें असती दूर । पश्चिमेस गणप असंख्य
॥१६॥ पंचाहत्तर धनुष्यें अंतरावर । उत्तरेस गणप असती थोर । ऐशा
क्रमानें पूज्य ते समग्र । सिद्धिप्रदायक सर्वही ॥१७॥ आतां दक्षिण
दिशेस जे असती । त्या गणेश्वरांची सांगतों गणती । ज्ञानेश कर्मप
महागणपति । योगेश सिद्धिविघ्नप ॥१८॥ चिंतामणि बुद्धीश पूर्णानंद ।
लक्ष्येश सहजेश एकदंत मोदप्रद । लंबोदर धूर्मवर्ण क्षिप्र प्रसादकर ।
हे दक्षिणेस गर्भागारीं ॥१९॥ आतां करितों वर्णन । पश्चिमेस जे गणेश्वर
महान । विनायक विकट शोभन । आशापूरक धूम्रकेतू ॥२०॥ प्रमोद
मोद सुमुख दुर्मुख । पाशपाणि परेश लाभेश संमुख । धरणीधर मंगलेश
सुरेख । मूषकध्वज तेथ असती ॥२१॥ देवदेवेशांनो त्यांचें पूजन ।
करावें पाळून सर्व विधान । आतां उत्तरस्थ विघ्नपांचें वर्णन ।
भक्तचालकांचें सांगतों ॥२२॥ मयूरध्वज राजेश विद्रुमेश्वर । ओंकारेश
गुणेश वरद उदार । सिद्धिबुद्धिपति गणेश थोर । चतुर्बाहुधर त्रिनेत्र
॥२३॥ गजमस्तक निधिप गजकर्ण । चिंतामणि गणेश्वर विभूषण ।
ऐसे हे पूजनीय महान । यात्रिकांसी देती इच्छित फल ॥२४॥ आतां
देवालयांत जे देव स्थित । त्यांची यात्रा तुम्हांस सांगत । मुख्य जी
सर्वार्थप्रद पूर्ण वर्तत । यात्राकर्त्या जनांसी ॥२५॥ अयोध्या मथुरा द्वारका
असत । पूर्वमंदिरीं विलसत । महाविष्णू पूजनीय विशेषयुक्त । देवांनो
मु. पु. खंड. ६ अ. २९-३०

तेथ जाणा ॥२६॥ काशी माया अवंती । तेथ कैलासवासी शिवाची
 वसती । गौरी स्कंदासहित भावभक्ती । दक्षिणेस मुख्यत्वे पूज्य ते
 ॥२७॥ महाकाली महालक्ष्मी महासरस्वती । ह्या तीन आदिशक्ति ।
 पश्चिम दिशेस पूजनीय असती । तैसीच विष्णुकांचिका ॥२८॥ विधाता
 अग्नि जडभरत । दिवाकर शिवकांची उत्तरेस मंदिरांत । पूजनीय जनांस
 वर्तत । ऐसें रहस्य देवागाराचें ॥२९॥ ह्या देवागाराची यात्रा करित ।
 त्यास सर्व सिद्धि प्राप्त । हें यात्राविधान तुम्हांप्रत । संक्षेपें मीं निरूपिलें
 ॥३०॥ यात्रा करितां जनांस होत । हें सर्व सिद्धिप्रद सतत । देवांनो
 जा तेथ त्वरित । मयूरेशाच्या क्षेत्रांत ॥३१॥ तेथें भक्तियुक्त राहून ।
 गणेशाचें करा पूजन । त्याचें करितां मनन ध्यान । इच्छित सर्व लाभाल
 ॥३२॥ आदिशक्ति म्हणे अन्य देवींप्रत । ऐसें बोलून भूशुण्डी थांबत ।
 त्याच्यापासून मुख्यदेव घेत । दीक्षा एकाक्षर मंत्राची ॥३३॥ विधियुक्त
 महामंत्र घेऊन । त्या योगीशास प्रणाम करून । प्रदक्षिणा देवासी घालून ।
 ते पांचही देव परतले ॥३४॥ ते सर्वही हर्षयुक्त । मयूरेशक्षेत्रीं जात ।
 पुढील कथा रसयुक्त । असे पुढच्या अध्यायीं ॥३५॥ ओमिति
 श्रीमदान्त्ये पुराणोपनिषदि श्रीमन्मौद्गले महापुराणे षष्ठे खंडे विकटचरिते
 भूशुण्डीदेवेंद्रसंवादसमाप्तिवर्णनं नामैकोनत्रिंशत्तमोऽध्यायः समाप्तः ।
 श्रीगजाननार्पणमस्तु ।

(अध्याय एकोणतिसांवा संपूर्ण)